

Kráľova Lehota

Obecný časopis

December 2012

Číslo 4

Ročník 8

Vážení spoluobčania,

rok nám ubehol ani sme sa nenazdali a už je pred nami obdobie vianočných sviatkov naplnených pokojom, láskou, ohľaduplnosťou a toleranciou k svojim najbližším, rodine, priateľom, ale aj ku všetkým, ktorých v tomto období stretávame, či už v obci, v práci, pri nákupoch alebo pri rôznych spoločenských podujatiach.

Chcem sa Vám cestou nášho obecného časopisu srdečne poďakovať za pomoc, podporu a pochovenie, návrhy a spoluprácu pri riešení vzniknutých problémov, ktoré sme spoločne riešili počas končiaceho roku 2012.

Vážení spoluobčania, milí priatelia,

želám Vám príjemné, pokojné a radosné prežitie vianočných sviatkov v kruhu svojich najbližších.

Prajem Vám požehnaný a úspešný Nový rok 2013, veľa pevného zdravia, šťastia, pracovných i osobných úspechov a ľudského porozumenia.

Vladimír Kaprini, starosta obce

Drahí bratia a sestry, milí priatelia!

Opäť sú tu Vianoce. Chvilu, ktoré každoročne s netrepezlivosťou očakávajú predovšetkým deti, pretože je to čas prekvapení a mnohých splnených snov. My dospelí to už vnímame trochu inak.

Našu radosť neraz zatieňujú rôzne neistoty osobného či pracovného života, s ktorými musíme zápasiť. No narodený Spasiteľ – základ vianočnej radosti bol Pánom Bohom do tohto sveta poslaný, aby zvíťazil nad každým zlom a priniesol do našich srdiec pokoj a nádej do budúcnosti. Kristus prišiel, aby roztržky a sváry premenil na lásku a ochotu k odpúšťaniu. Nezabúdajme na Neho, prijmime Ho do svojich rodín a nechajme sa Ním viesť, aby nielen tieto Vianočné sviatky, ale aj všedné dni nášho života boli naplnené radosťou, láskou, vzájomným porozumením a Božím požehnaním, ktoré budeme potrebovať aj v nastávajúcom roku 2013.

Pokojné, milostiplné Vianoce a šťastný Nový rok Vám zo srdca žela

*Mgr. Viera Mosná,
evanjelická farárka*

Nie strach, ale radosť

Média nás informujú o konci sveta, ktorý má podľa mayského kalendára nastať 21. decembra. Vyvoláva to v ľuďoch strach. Veriť tomu, či nie?

Ja verím na zázrak narodenia, zázrak narodenia Ježiša Krista. Malé dieťa v jaslách Ježiš nech Vám priniesie radosť a nie strach.

Prajem Vám dobrý a radosný Nový rok. Nech sa Vám splnia Vaše plány, ktoré Vám dajú radosť do života.

Mgr. Lubomír Hajdučík, rímsko-katolícky farár

Zo zasadania Obecného zastupiteľstva

Uznesenie číslo 5/2012

zo zasadnutia Obecného zastupiteľstva v Kráľovej Lehote, konaného dňa 29.10.2012

Obecné zastupiteľstvo v Kráľovej Lehote

A. konštatuje, že

- uznesenie čís. 3/2012 z Obecného zastupiteľstva konaného dňa 31.07.2012 bolo čiastočne splnené a ďalšie body sa termínovo postupne plnia
- uznesenie čís. 4/2012 z Obecného zastupiteľstva konaného dňa 22.08.2012 bolo splnené

B. schvaľuje

- správu o výchovno-vzdelávacej činnosti, jej výsledkoch a podmienkach školy vypracovanú na základe vyhlášky MŠ SR č. 9 zo 16. decembra 2005 za Materskú školu Kráľova Lehota za školský rok 2011/2012
- správu o hospodárení Obecného úradu v Kráľovej Lehote k 30.09.2012
- zmenu rozpočtu obce nasledovne:

výdajové položky:

reprezentačné návšteva Kráľova Lhota ČR

(41 01 116 633016 002)	z	530,00 €	na	278,00 €	(-252,00 €)
------------------------	---	----------	----	----------	-------------

85. výročie založenia DHZ

(41 03 200 633006 002)	z	250,00 €	na	0,00 €	(-250,00 €)
------------------------	---	----------	----	--------	-------------

PO údržba pož. zbrojnice

(41 03 200 635006 000)	zo	190,00 €	na	12,00 €	(-178,00 €)
------------------------	----	----------	----	---------	-------------

údržba a opravy MK a chodníkov

(41 04 513 635006 001)	z	1 900,00 €	na	1 361,00 €	(-539,00 €)
------------------------	---	------------	----	------------	-------------

priepust Potok

(41 04 513 635006 002)	z	350,00 €	na	0,00 €	(-350,00 €)
-------------------------	---	----------	----	--------	-------------

verejná zeleň – sadenice, kvety, stromky

(41 06 200 633006 001)	zo	160,00 €	na	0,00 €	(-160,00 €)
------------------------	----	----------	----	--------	-------------

uhlie KD

(41 08 203 632001 001)	z	530,00 €	na	379,00 €	(-151,00 €)
------------------------	---	----------	----	----------	-------------

údržba vstupné dvere

(41 08 203 635006 003)	zo	7 200,00 €	na	0,00 €	(-7 200,00 €)
------------------------	----	------------	----	--------	---------------

rekonštrukcia NKP sanácia vlhkosti

(41 09 111 717002 001)	zo	17 460,00 €	na	11 782,00 €	(-5 678,00 €)
------------------------	----	-------------	----	-------------	---------------

chodník Kráľova Lehota (41 06 200 717002 002)	z 36 564,00 €	na 0,00 €	(-36 564,00 €)
nákup kuka voz (41 06 200 714005 001)	z 0,00 €	na 3 000,00 €	(+3 000,00 €)
príjmové položky:			
transfer na individuálne potreby obce (111 312001 008)	zo 6 870,00 €	na 0,00 €	(-6 870,00 €)
transfer staveb. úpravy NKP (111 322001 004)	zo 17 460,00 €	na 10 000,00 €	(-7 460,00 €)
transfer cyklochodník Kráľova Lehota (111 322001 005)	z 30 470,00 €	na 0,00 €	(-30 470,00 €)

4. odstúpenie Obce Kráľova Lehota od Zmluvy o zriadení spoločného obecného úradu pre úsek regionálneho rozvoja s Mestom Liptovský Mikuláš zo dňa 10.1.2004 k 31.12.2012
5. inventarizačné komisie k vykonaniu inventarizácie majetku obce k 30.11.2012
v zložení:

Ústredná inventarizačná komisia:	Pavel Lehotský - predseda ÚIK Danica Lehotská - členka ÚIK Jozef Lesák - člen ÚIK
Obecný úrad:	Danica Lehotská - predsedníčka IK Zdenko Lehotský - člen IK Vladimír Kaprín - hmotne zodpovedná osoba
Materská škola:	Matej Lehotský - predseda IK Jozef Lesák - člen IK Irena Piovarčiová - hmotne zodpovedná osoba
Školská jedáleň pri MŠ:	Danica Lehotská - predsedníčka IK Zdenko Lehotský - člen IK Zdenka Matisková - hmotne zodpovedná osoba
Obecná knižnica:	Jozef Lesák - predseda IK Pavel Lehotský ml. - člen IK Ing. Ivica Švandová Michalidesová - h. zodp. osoba
Drobná prevádzka pri OcÚ:	Pavel Lehotský ml. - predseda IK Matej Lehotský - člen IK Ján Pavlák - hmotne zodpovedná osoba
Požiarňa ochrana:	Zdenko Lehotský - predseda IK Pavel Lehotský ml. - člen IK Jozef Lesák - člen IK Štefan Hudáč - hmotne zodpovedná osoba
Sklad CO:	Zdenko Lehotský - člen IK Jozef Lesák - člen IK Dagmar Žišková - hmotne zodpovedná osoba

C. súhlasí

1. s prenájmom sály kultúrneho domu v Kráľovej Lehote pre Petra Čimboru, Kráľova Lehota 60 za účelom poriadania Štefanskej tanečnej zábavy dňa 25./26.12.2012 za úhradu 50,00 € náklady na vykurovanie

Overovatelia: Jozef Lesák, Zdenko Lehotský

Starosta obce: Vladimír Kaprín

Rozvoj obce

Rekonštrukcia miestnej komunikácie (MK) k cintorínu

V novembri dodávateľ SIPS, s.r.o., Liptovský Hrádok zrealizoval rekonštrukciu poruchového vodovodu v úseku od vstupu do evanjelickej fary po lipu nad Urbárskym domom č. 294, v celkovej dĺžke 178 m. Vodovodné potrubie z nových polypropylénových rúr 120 mm bolo v rámci možnosti posunuté mimo vozovku, bližšie k rodinným a bytovým domom do zeleného pásu. Náklady na rekonštrukciu vodovodu vo výške 22 297,00 € uhradil správca Liptovská vodárenská spoločnosť, a.s., Liptovský Mikuláš.

V jarných mesiacoch budúceho roku chce obec pokračovať v osadení betónových obrubníkov a zhotovení vstupov do rodinných domov a bytovky z parkových obrubníkov a zámkovej dlažby, následne úpravou terénu a zasiatím trávy.

Položenie nového živичného krytu ABJ v celom úseku v roku 2013 bude realizované len v prípade zabezpečenia finančných prostriedkov z rozpočtu obce. Celkové náklady na realizáciu stavebných prác sú vo výške 35 373,00 € a dodávateľom sú Cestné stavby, s.r.o., Liptovský Mikuláš.

Aktivačná činnosť

V období september - december 2012 bola aktivačná činnosť zameraná na čistenie verejných priestranstiev, čistenie odvodňovacích rigolov a záchytných šácht, oprava podhládu a atiky na dome smútku, náter primalexom, oprava a maľovanie chodby a záchodov v dome smútku, čistenie cintorína pred Pamiatkou zosnulých, bolo pohrabané lístie z chodníka, odvezené lístie a zelený odpad z obce, boli spílené 4 topole na cintoríne, ktoré ohrozovali hroby v prípade silných vetrov, drevo bolo popílené, poštípané a odvezené do kotelne MŠ a KD.

Pracovníci obce vyčistili a natreli čelné oplotenie na cintoríne a časť korodujúceho oplotenia zo strany západnej od Vyšného poľa. Boli vymenené a natreté drevené partice a šrámkky na oplotení hornej záhrady MŠ od chodníka na piatich poliach, nakoľko už boli prehnité.

Viacúčelové športové ihrisko

V v októbri 2012 dodávateľská firma SPORT SERVICE, s.r.o., Martin namontovala na prípravnú spodnú časť viacúčelového ihriska o rozmeroch 36 x 18 m laminátové mantinely vrátane oblúkov a nerezových stĺpov pre uchytienie mantinelov a oplotenia za bránami. Celkové náklady za prevedené práce boli 12 470,00 € bez DPH, ktoré uhradili súrodenci Lehotský z firmy LEHOTSKÝ comp., s.r.o., Kráľova Lehota, za čo im patrí srdečné poďakovanie.

V prípade dobrých klimatických podmienok počas zimy bude ihrisko využívané na korčuľovanie a hokej a už záleží len na našej mládeži a dospelých, aby si našli čas na polievanie a zhotovenie ľadu.

Vladimír Kaprini

Oprava evanjelického kostola pokračuje

V jesenných mesiacoch firma SIPS, s.r.o., Liptovský Hrádok pokračovala v prácach na oprave obvodového plášťa evanjelického kostola. Pri tejto príležitosti presbyterstvo cirkevného zboru v Kráľovej Lehote vyhlásilo zbierku, do ktorej je ešte stále možnosť prispieť prinesením milodarů na farský úrad, alebo zaslaním na číslo účtu 0056710220/0900.

Všetkým, ktorí doteraz finančne podporili opravu kostola, srdečne ďakujeme. Ak Pán Boh dá, na oprave vonkajšej fasády budeme pokračovať po zime hneď, ako to počasie umožní. Slovomí zalmistu prosíme :„ Láskavosť Pána, nášho Boha, nech je nad nami!“ Ž 90,17

Mgr. Viera Mosná, ev. farárka

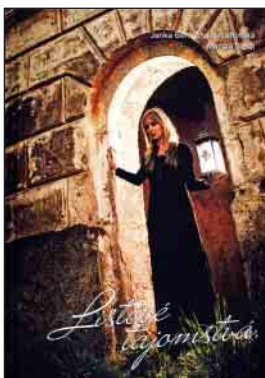
Zo života obce

Listové tajomstvá Janky Bernáthovej Lehotskej

V piatok 12. októbra 2012 naša rodáčka Janka Bernáthová Lehotská v príjemnej atmosfére v Evanjelickom chráme v Banskej Štiavnici, zaplnenom do poslednej lavice, predstavila novú básnickú zbierku poézie pod názvom „Listové tajomstvá“, ktorú venovala svojim najbližším i rodnej obci Kráľova Lehota.

Spoluautorom jej básnickej zbierky je štiavnický fotograf Marian Garai, ktorému zverila naša nežná poetka úlohu ilustrátora. Pani Katarína Kissová v Štiavnických novinách napísala: „...tak ako sa stretá Biely a Čierny Váh, aby vytvorili mohutné koryto pri Kráľovej Lehote - Jankinom rodisku, stretli sa tieto dve umelecké duše, aby nám ponúkli vodu živú na vzkriesenie citu, nehy, lásky, dobra a pohody...“

V programe, ktorý moderovala Mária Petrová, boli prednesené slová básni samotnou autorkou i pôsobivými a príjemnými hlasmi Pavla Brňcu a Ľubice Durovičovej, alebo zhudobnené v prívieti-

yých gitarových tónoch v podaní banskoštiavnických hudobníkov. Recitál ukončila Janka básňou *Deti sŕtoku* - vyznaním svojmu rodisku, po ktorom z maľovanými krčiazkov, v ktorých bola voda z Bieleho a Čierneho Váhu, vykonali akt krstu básnickej zbierky Vladimír Kaprini - starosta obce Kráľova Lehota a Daniel Šovc - básnik a bývalý banskoštiavnický evanjelický farár.

Program pokračoval vernisážou umeleckých fotografií Mariána Garaia a slávnostnou recepciou v Kultúrnom centre, kde sa k prítom-

ným prihovorela primátorka mesta Banskej Štiavnice Mgr. Nadežda Babiaková. Po slovách a kvetoch vďaky a uznania autorom bola predstavená modelka z fotografií Petra Pileková a slávnostný akt pokračoval neformálnymi rozhovormi, gratuláciami, predajom kníh a nekonečnou autogramiádou.

Slávnostného aktu, z ktorého sme si odniesli príjemný a hréjivý pocit v srdci a najmä posolstvo lásky a krásna v príjemnej a žilivej atmosfére banskoštiavnického popoludnia, sa zúčastnili starosta obce, poslanci OZ Zdenko Lehotský a Matej Lehotský, riaditeľka MŠ Irena Piovarčiová, sesternica Zdenka Poulíková a Janka Piatková s dcérou Simonkou a kolegynami z práce, Kvetka Lehotská a pani evanjelická farárka Mgr. Vierka Mosná s mamou. Básnickej zbierky od našej rodáčky Janky si záujemcovia môžu zakúpiť na obecnom úrade.

Návšteva poslanca NR SR a predsedu ŽSK

V piatok 23. 11. 2012 v popoludňajších hodinách navštívil našu obec poslanec Národnej rady Slovenskej republiky (NR SR) za stranu SMER – SD a predseda Žilinského samosprávneho kraja (ŽSK) Ing. Juraj Blanár, v ktorého sprievode bol aj generálny riaditeľ Správy a údržby ciest ŽSK Ing. Ivan Fábry.

Po privítaní na obecnom úrade a zápise do pamätnej knihy ho starosta obce Vladimír Kaprín informoval o rozvoji a infraštruktúre v obci, o tom, že už 4 roky nám nebola schválená finančná dotácia na dostavbu splaškovej kanalizácie a poukázal na podhodnotené financovanie školstva v rámci originálnych kompetencií na materskú školu zo strany štátu, kde obec musí zo svojho rozpočtu vykrývať chýbajúce finančné prostriedky.

Potom si spoločne prezreli opravené úseky štátnej cesty Kráľova Lehota – Svarín, ktoré sa financovali z prostriedkov ŽSK a Lesov SR. Na záver návštevy našej obce pán predseda ŽSK navštívil zrekonštruovaný objekt NKP – Kaštieľ, sídlo materskej školy, ktorý sa mu veľmi páčil a prisľúbil nám do ďalšieho obdobia pomoc pri riešení nastolených problémov.

Vladimír Kaprín

Zumba

Uplynul rok, ako sa začala v našej obci cvičiť Zumba v rytme latinsko-americkej hudby. Výročie sme spoločne oslávili v pondelok 1. októbra 2012 na dvojhodinovej narodeninovej párty, kde sa nás stretlo viac ako 24 žien a detí, dokonca sa k nám pridali aj cvičenkinie z Liptovskej Kokavy. Stretávame sa zatiaľ vždy každý pondelok o 18. hodine.

Posvätenie strechy Domu smútky

V nedeľu 4. novembra 2012, hneď po sviatkoch Všetkých svätých a Pamiatky zosnulých, sa konať posviacka strechy domu smútku. Strecha domu smútku si vyžiadala kompletnú rekonštrukciu, nakoľko bola postavená s rovnou strechou, čo je do našich horských podmienok nevhodné a musela byť v poslednom čase opakovane opravovaná.

Slávnosť otvorila básňou riaditeľka MŠ Irena Piovarčiová. Starosta obce Vladimír Kaprini privítal prítomných, vo svojom príhovore zhodnotil priebeh rekonštrukcie strechy a poďakoval zainteresovaným.

Koncom roka 2011 na podnet obce a návrhu možnosti spôsobu spolufinancovania od Júliusa Michalidesa st. obecné zastupiteľstvo súhlasilo s vypracovaním projektovej dokumentácie u Ing. Petra Krivoša z Liptovského Hrádku. Boli zvolané viaceré spoločné rokovania za účasti predsedu Komposesorátu a urbariátu, Pozemkové spoločenstvo, Kráľova Lehota Miroslava Lehotského a zástupcov evanjelickej cirkvi, pani farárky Vierky Mosnej a cirkevného dozorcú Milana Mrliana a pani Mariety Michalidesovej za rímsko-katolícku cirkev, filiálku Kráľova Lehota.

Ochotu pomôcť a finančne prispieť na nadstavbu sedlovej strechy materiálom, ťažbou dreva, dopravou a porením materiálu na pile na Šmýkanci v Kráľovej Lehote prejavili všetci zainteresovaní, aj 14. 4. 2012 konané valné zhromaždenie Komposesorátu a urbariátu Pozemkové spoločenstvo Kráľova Lehota s tým, že náklady na materiál, dopravu a porenú budú rozdelené medzi Komposesorát, cirkev a obec, každý vo výške 1/4 nákladov.

Pri dokončení stolárskych prác sedlovej strechy bol zhotovený a osadený do čelnej strany štítu drevený kríž, ktorý je symbolom istoty, bezpečia a nádeje pre časnosť i večnosť. Opravu zatečeného podhľadu, ktorý nebol súčasťou projektu, jeho vyspravenie a náter bielou farbou zabezpečili pracovníci obecného úradu.

Celkové náklady na nadstavbu sedlovej strechy domu smútku boli 25 962,18 EUR (782 136,60 Sk) a práce boli zrealizované vo veľmi dobrej kvalite a v stanovenom termíne. Za to patrí poďakovanie dodávateľovi stavebných prác firme SIPS, s.r.o. Liptovský Hrádok, konateľovi a riaditeľovi pánovi Jánovi Papajovi a jeho pracovníkom za kvalitne odvedené práce pri zhotovení stavebného diela, za ich ústretovosť a ochotu pri riešení vzniknutých problémov počas realizácie stavebných prác.

Poďakovanie patrí aj predsedovi Komposesorátu a urbariátu, Pozemkové spoločenstvo Kráľova Lehota Miroslavovi Lehotskému, výboru komposesorátu, ale aj všetkým podielníkom, evanjelickej-

mu cirkevnému zboru v Kráľovej Lehote a rímsko-katolíckej cirkvi, filiálke Kráľova Lehota za poskytnutú materiálnu a finančnú pomoc. Toto dielo bude naďalej slúžiť všetkým našim obyvateľom bez rozdielu vierovyznania. Takto by sme mali pokračovať aj v nasledujúcich rokoch a vzájomne si byť nápomocní pri rozvoji a budovaní obce, komposesorátu, aj našich cirkví. O dobrý priebeh prác sa zaslúžili aj projektant Ing. Peter Krivoš, poslanci obecného zastupiteľstva, pracovníci obecného úradu a Dušan Brezina, ktorý ochotne obnovil ozvučenie objektu domu smútku a cintorína. Spoločne sa takto podarilo vybudovať dielo, ktoré bude slúžiť bez potreby vynaloženia ďalších väčších finančných prostriedkov aj nasledujúcim generáciám.

Po ukončení prihovoru starosta obce odovzdal slovo evanjelickej farárke Mgr. Vierke Mosnej a rímsko-katolíckemu farárovi Mgr. Lubomírovi Hajdučíkovi. Oba duchovní mali prihovor a modlitbu a evanjelický spevokol obohatil program o piesne zo svojho repertoáru, zaspieval aj Zbor židov z opery Nabucco.

Samotný akt posvätenia strechy Domu smútku vykonali evanjelická pani farárka Vierka Mosná a rímsko-katolícky pán farár Lubomír Hajdučík. Po tomto akte sa účastníci spoločne presunuli ku hrobom partizánov a k urnovému hrobu Kristy Bendovej a zapálením sviečok im vzdali úctu pri sviatku Pamiatky zosnulým. Program ukončili obaja duchovní požehnaním prítomných. Potom nasledovalo malé občerstvenie pri teplom čaji a káve na obecnom úrade.

Posedenie s dôchodcami

Stalo sa už tradíciou, že si každoročne pripomíname Mesiac úcty k starším. Občanov, ktorí dovŕšili 60 rokov života a viac ako 65 ročných, sme privítali v nedeľu 11. novembra 2012 v sále kultúrneho domu na spoločnom posedení. Pri vstupe do sály sa podpísali do pamätnej knihy a prevzali si obálku s finančným príspevkom.

Učiteľka Zdenka Poulíková otvorila posedenie básňou a hostí privítala Erika Šteučeková. Medzi piesňami evanjelického spevokolu Blaženka Mosná predniesla báseň od našej rodáčky Janky Bernáthovej Lehotskej „Deti sútoku“ z jej najnovšej básnickej zbierky Listové tajomstvá. Slávnostne sa k našim dôchodcom prihovoricel starosta obce.

Vo veľmi peknom programe sa predviedli deti z materskej školy, ktoré pod vedením učiteľky Zuzky Jurčovej nacvičili tanečné pásmo Jánošík. Po vystúpení detí Janka Lorenčíková predniesla báseň „Starej mame“ od Janky Bernáthovej Lehotskej, tento krát zo zbierky Balada purpurovej ruže. Naším dôchodcom sa prihovoricela aj evanjelická pani farárka Vierka Mosná. Na záver spevokol zaspieval niekoľko pesničiek a k spevu sa pripojili aj dôchodcovia.

Po ukončení programu nasledovalo občerstvenie, podávali sa párky, koláče, minerálka a vinko, pri ktorom sa naši starší spoluobčania porozprávali.

Mgr. Erika Šteučeková

Dary Zeme – Božie dary

V sobotu 6. októbra 2012 Základná organizácia Jednoty dôchodcov Slovenska v Kráľovej Lehote usporiadala v sále kultúrneho domu výstavu DARY ZEME – BOŽIE DARY. Členovia základnej organizácie, ale i ostatní obyvatelia obce s hrdosťou prezentovali úrodu, ktorú zozbierali zo svojich záhrad a polí. A veruže, bolo sa čím pochváliť.

Bielymi obrusmi prikruté stoly pokrylo viac než 70 druhov vkusne naaranžovaných plodín, počnúc neobyčajne zdatnými mrkvami, kalerábmi, tekvicami, zemiakmi a končiac čerstvo obratými záhradnými červenými jahodami. Tohtoročná úroda v záhradách a na poliach nášho chotára bola naozaj bohatá, čoho dôkazom bolo mnoho druhov krásneho ovocia a utešene narastenej zeleniny.

V úvode predsedníčka ZO JDS privítala hostí a členov ZO a pripomenula, že práve v roku 2012, ktorý bol vyhlásený za Európsky rok aktívneho starnutia a solidarity medzi generáciami, sa naša ZO rozhodla uskutočniť 1. ročník tejto výstavy. V programe našej milej akcie nechýbali príležitostné básne v podaní Mgr. Cerovskej, Ing. Mosnej a duchovný prihovor domácej pani farárky Vierky Mosnej, v ktorom pripomenula, aby sme vo svojom živote nikdy nezabúdali ďakovať Darcovi všetkých darov za požehnanie úrody v našich záhradách a na poliach.

Program obohatil i evanjelický cirkevný spevokol zaspievaním piesne Aká si mi krásna, ty rodná zem moja. Pán starosta Vladimír Kaprini pozdravil účastníkov a výstavu slávnostne otvoril. Poďakoval všetkým, ktorí akýmkoľvek spôsobom prispeli k úspešnému uskutočneniu tohto milého podujatia.

Potom si už všetci prítomní so záujmom prezreli naaranžované exponáty ovocia a zeleniny. Zo súťaže, ktorá bola súčasťou výstavy, sa na prvom mieste umiestnila robustná zimná kapusta našej členky ZO JDS – pani Jarmily Jurášovej.

Milým spostením výstavy bola prezentácia prác detí a učiteliek materskej školy, najmä maľované jesenné obrázky a papierové zvieratká našich najmenších, ježkovia z tekvičiek, zvieratká a postavičky vytvorené z plodov pagaštana konského, stromy ktorého lemujú dvor našej materskej školy.

Na výstave nechýbali tiež krásne jesenné kvetiny, dopĺňajúc čaro celej vydarenej akcie. V závere sa všetci prítomní pohostili chlebom, natretým domácou bravčovou masťou s cibuľou a voňavým čajom z prírodných liečivých bylín. O muziku sa postaral hrou na akordeóne pán Milan Mrlian.

Do svojich domovov sme sa rozchádzali plní dojmov s odhodlaním, že v budúcom roku v Kráľovej Lehote určite uskutočnime 2. ročník tejto výstavy.

*Ing. Blažena Mosná,
predsedníčka ZO JDS*

Jesennú časť sezóny 2012/2013 máme za sebou.

Naše A. mužstvo mužov prezimuje v III. B triede na peknom, no nie zaslúženom, 5. mieste. Začiatok novej sezóny nezasiahol mužstvo v najlepšej forme, zo zápasu na zápas sa to však zlepšovalo. Medzi najlepšie zápasy, ktoré mužstvo odohralo, jednoznačne patrili vonkajšie zápasy v Liptovskej Kokave a Veternej Porube. V tom prvom sme síce prehrali 3:2, ale sila mužstva sa ukázala za stavu 2:0, keď sme dokázali v priebehu 5 minút vyrovnať, no v nadstavenom čase sme nedokázali dostať loptu čo najďalej od našej bránky a inkasovali sme gól. Čo sa týka druhého zápasu vo Veternej Porube asi len toľko, že sme tam šli s veľmi malou dušičkou a ešte v oslabenej zostave, keď zo základu chýbali traja hráči, ale disciplinovanou hrou sme dokázali zvíťaziť 3:0.

Nakoniec naše mužstvo skončilo na 5. mieste, no na druhé stráca iba 3 body, takže všetko je už len na nás hráčoch. Ale nemáme veľké ambície ani sny, chceme len aby sa naša hra páčila aj divákovi a hlavne hráčom futbal preto, že nás bavi a nie preto aby sme to robili nasilu. Medzi najhráčov patril Marek Szücs, ktorý sa aj v tabuľke strelcov umiestnil po jeseni na 2. mieste s počtom gólov 9.

III. B trieda dospelí

# Klub	Z	V	R	P	Skóre	Body	+ Body
1 L.Kokava	10	10	0	0	44 : 5	30	15
2 L.Ondrašová	10	6	2	2	37 : 17	20	8
3 Hybe	10	5	3	2	15 : 9	18	6
4 L.Tmovec	10	6	0	4	16 : 17	18	0
5 K.Lehota	10	5	2	3	19 : 17	17	2
6 P.Lehota	10	5	1	4	18 : 12	16	-2
7 Bobrovec	10	4	2	4	17 : 19	14	-1
8 V. Poruba	10	3	2	5	17 : 16	11	-1
9 Prosiek	10	1	3	6	8 : 18	6	-12
10 Ploštín	10	1	2	7	4 : 36	5	-10
11 L.Ondrej	10	0	1	9	8 : 37	1	-14

II. B trieda žiaci

# Klub	Z	V	R	P	Skóre	Body	+ Body
1 K.Lehota	6	4	0	2	25 : 16	12	0
2 Demänová	6	4	0	2	20 : 11	12	6
3 L.Ondrašová	6	4	0	2	12 : 5	12	3
4 Ľubelňa	6	3	1	2	15 : 11	10	1
5 L. Ondrej	6	3	1	2	15 : 12	10	1
6 L. Sielnica	6	2	0	4	9 : 20	6	-6
7 Kvačany	6	0	0	6	4 : 25	0	-6

Netreba zabudnúť ani na naše najmenšie hviezdy, ktoré sa v II.B triede žiakov po jesennej časti umiestnili na postupovom I. mieste a z ich hry vidno veľa chuti, radosti a pri prehre aj emócie zo sklamaní. Robia dobré meno našej obci a hlavne sebe. Máme medzi nimi aj kráľa strelcov v ich vekovej kategórii, je ním Tomáš Kaločan, ktorý rozvlnil súperovu sieť 13 krát a niektoré góly boli naozaj ukážkové.

V mene futbalového klubu chcem touto cestou poďakovať všetkým, čo sa podieľajú na chode futbalu v našej obci, najmä starostovi Vladimírovi Kaprínimu a ostatným, ktorí žijú pre futbal. **ĎAKUJEME.**

Ivan Čimbora ml., predseda FK

Svätá omša na Čiernom Váhu pri príležitosti Pamiatky zosnulých

Vlani, 9. 11. 2011, sa slúžila v lesníckom kostolíku v osade Čierny Váh po dlhých rokoch opäť svätá omša v čase Pamiatky zosnulých. Jej iniciátorom boli Lesy SR, š.p., Odštepny závod Liptovský Hrádok a bola venovaná tým ľuďom, ktorí zahynuli pri práci v lese. Tohto roku liptovskohrádokský lesný závod a rímskokatolícka farnosť Hybe 3. 11. 2012 svätú omšu Pamiatky zosnulých na Čier-

nom Váhu uskutočnili opäť. Omša bola venovaná aj Ing. Mikulášovi Michelčíkovi st. pri 100. výročí jeho narodenia.

Omše sa zúčastnili ľudia zo širokého okolia, najmä bývalí obyvatelia osady a tí, ktorých niečo viaže k tomuto krásnemu kútu Liptova v lone hlbokých hôr. Omšu celebrowali správca farnosti Hybe Mgr. Ľubomír Hajdučík, správca farnosti Východná PaedDr. Stanislav Misál, správca farnosti Važec a riaditeľ Komisie pre mládež pri Spišskej diecéze Mgr. Marek Uličný a vicekancelár Biskupského úradu Spišskej Kapituly ICLic. Peter Majcher. Slávnostnú atmosféru umocnili hore z chóru svojím spevom 11 členovia katolíckeho spevokolu z Liptovského Jána.

Po ukončení omše Ing. František Janík zarecitoval z Hviezdoslavovej Hájnikovej ženy časť Pozdravujem Vás lesy, hory. Ing. Mikuláš Michelčík ml. predniesol životopis o svojom otcovi Ing. Mikulášovi Michelčíkovi st., ktorý bol v rokoch 1940 – 1946 vedúcim lesnej správy na

Čiernom Váhu, potom zakladateľ a prvý riaditeľ Tatranského národného parku (TANAPu). Vnuci Peter, Mikuláš a Martin Michelčíkovci na počesť pamiatky starého otca na záver z chóru zaspievali ľudovú pieseň Ej, hory čierne.

Bolo príjemné slnečné jesenné počasie a tak liptovskojánsky katolícky spevokol zaspieval aj vonku pred drevenou zvonnicou niekoľko ľudových piesní. Viacerí prítomní mali počas priebehu podujatia od dojatia slzy v očiach.

F. Bizub

Zrekonštruovaná socha Ranený diviak so psom

Náš rodák Alojz Štróbl vytvoril viacero sôch zvierat. Jednou z nich je aj socha Ranený diviak so psom z roku 1902. Odliatok tejto sochy zo sivej liatiny umiestnil Štróbl vo svojom letohrádku v Kráľovej Lehote poblíž južnej strany veže vily. V roku 1973 zo sochy zhotovili dve bronzové kópie. Jedna je pred Galériou P. M. Bohúňa v Liptovskom Mikuláši a druhá v parku kaštiela v Topoľčiankach. Originál sochy zo sivej zliatiny už nevrátili do Kráľovej Lehoty, ale umiestnili pred lesníckou školou v Liptovskom Hrádku.

Tam originál sochy rokmi chátral. Lesníci a poľovníci sa dlhú dobu snažili sochu zrekonštruovať a tak ju zachrániť pred úplným zničením. Začiatkom tohto roka sa na rekonštrukciu sochy podujal akademický sochár a maliar Ladislav Sulík, absolvent Strednej lesníckej školy v Liptovskom Hrádku v roku

1967. Urobil to nezištne, ako dar škole, ktorá v ňom utvrdila lásku k lesom. Do základu zrekonštruovanej sochy bola umiestnená schránka pre budúce generácie s dokumentmi o soche a o meste Liptovský Hrádok, medzi nimi aj kniha Alojz Štróbl, tvorca sôch zvierat a poľovník od Františka Bizuba.

Slávnostné odhalenie zrekonštruovanej sochy Ranený diviák so psom pred budovou lesníckej školy v Liptovskom Hrádku sa konalo popoludní 15. novembra 2012. Po príhovore riaditeľa lesníckej školy Ing. Viliama Pruknera nasledovali príhovory primátora mesta Liptovský Hrádok

Odhalenie zrekonštruovanej sochy, 15. 11. 2012

Mgr. Branislava Trégera, PhD., zástupcov Žilinského samosprávneho kraja, Generálneho riaditeľstva Lesov SR v Banskej Bystrici a sochára Ladislava Sulíka. Akt odhalenia sochy previedli majster sochár Sulík a Ing. Dana Mažgútová, PhD., riaditeľka odboru školstva a športu Žilinského samosprávneho kraja.

Potom bola v lesníckej škole otvorená výstava obrazov s poľovníckou tematikou od sochára a maliara Ladislava Sulíka a krstienie knihy Poľovnícke výjavy v dielach Ladislava Sulíka.

F. Bizub

Pred Štróblovou vilou v Kráľovej Lehote, 1955

Z histórie obce

Kráľova Lehota na mape z roku 1823

Nadväzujeme na článok v septembrovom čísle nášho obecného časopisu pod názvom Kráľova Lehota na mape z pred 230 rokov, kde sme uviedli zaujímavosti na mape vytvorenej v rámci 1. vojenského mapovania. Pri 2. vojenskom mapovaní (nazývané aj Františkovo podľa cisára Františka I.) bolo územie Slovenska zmapované v rokoch 1819 - 1858. Mapa, na ktorej sa nachádza Kráľova Lehota, bola zhotovená v roku 1823. Na mape je pri každej lokalite zaznačený aj počet domov, stajní a počty vojakov a ich koní, ktoré je možné tam ubytovať.

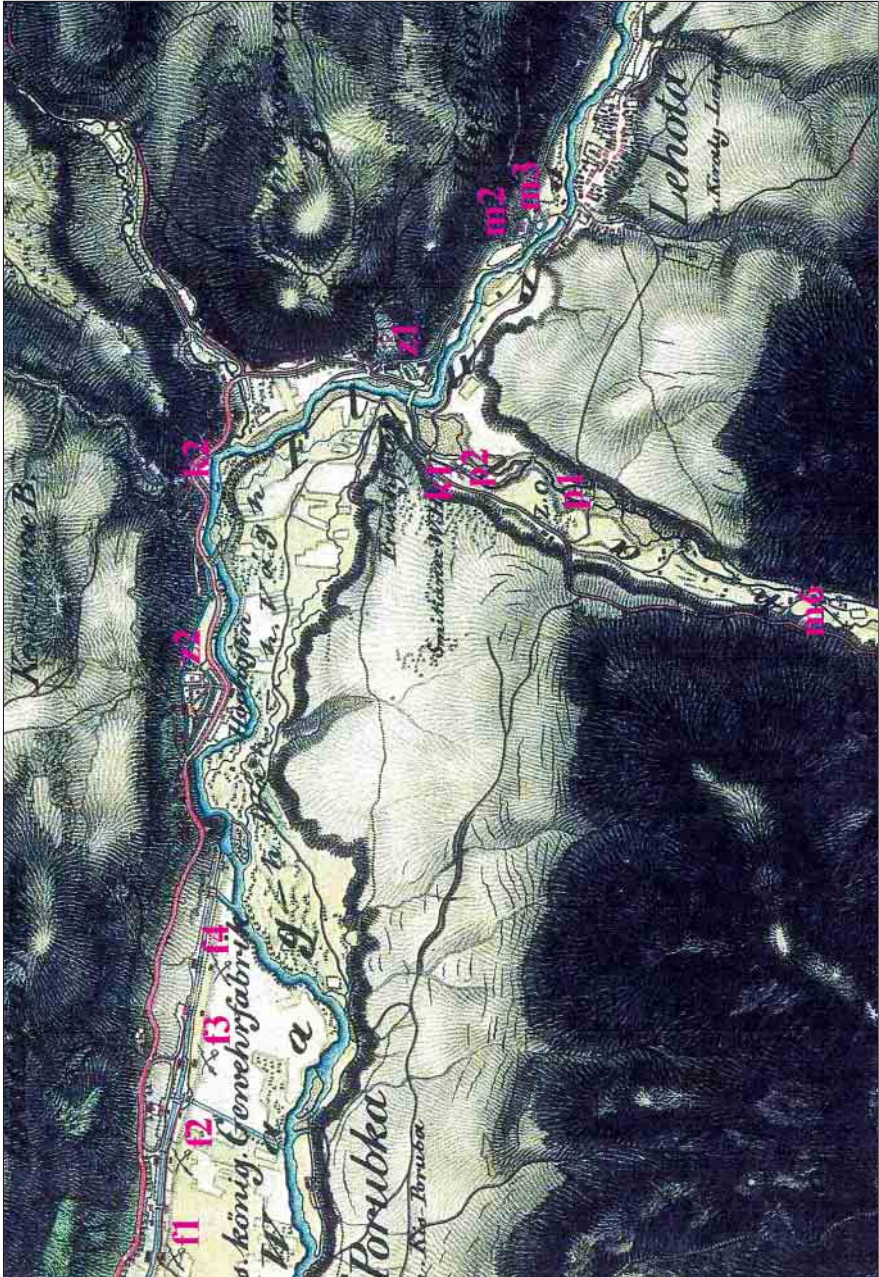
V Kráľovej Lehote bolo 75 domov a 12 stajní, kde sa dalo prichýliť 38 vojakov a 24 koní. V Hybiach bolo 186 domov, v Dovalove 120 a v Liptovskej Porúbke 70.

Cesta vedúca z Dovalova do Hýb rovno cez polia už nebola hlavnou cestou (aj keď sa ešte používala), od roku 1813 ju nahradila nová hradská cesta z Liptovského Hrádku cez Mašu a Frischfeuer do Hýb (terajšia cesta č. 18). Z nej na Frischfeueri odbočovala hlavná cesta vedúca cez Bockú dolinu na Horehronie. Hlavné a dôležitejšie cesty sú na mape vyznačené červene.

Kráľova Lehota sa skladala z jednej hlavnej ulice tiahnucej sa zo západu na východ, začínajúcou pod Magdolinou skalu a končiacou domami poníže terajšej osobitnej školy a z jednej vedľajšej ulice. Tá odbočovala z hlavnej ulice južným smerom pomedzi kostol, stojaci na východnej strane ulice a faru so školou, nachádzajúcimi sa oproti kostolu na opačnej strane ulice. Na mape je zakreslený aj terajší cintorín s márnickou pri vchode.

Komorské mlyny **m2** a **m3** oproti dedine pod Vachtárovou na pravej strane Váhu aj most cez Váh ku ním boli naďalej v prevádzke. V mieste hámru **z1**, ktorý má už názov Frischfeuer (doslovný preklad je čerstvý oheň, ale takto sa v nemčine nazýval hámor) pribudla administratívna budova z roku 1750 (v roku 1906 ju sochár Alojz Štróbl prestaval na svoj lehohradok). Hámor bola dielňa na spracovanie železa a ocele na železiarske výrobky stojaca pri vodnom toku, ktorý cez vodné koleso poháňal kováčske buchary a mechy na fúkanie vzduchu do kováčskych pecí. Vodný kanál ku hámru **z1** už nevedol z Váhu v mieste oproti terajšej železničnej stanici, ale kvôli zvýšeniu prietoku a spádu v ňom a tým aj sily pôsobiacej na vodné kolesá poháňajúce stroje, bol napojený na vodný kanál vychádzajúci z mlynov **m2** a **m3**. V činnosti bol aj mlyn Famílie Lehotskej **m6** na potoku Bocianka, poníže neho v Kúte v priestore terajších rybníkov pribudli píla **p1** a v mieste terajšej drevárskej továrne píla **p2**. Na mape je už táto lokalita pomenovaná ako Šmýkanec. Názov vznikol od šmýkania dreva na okolitých pltiskách pri zhotovovaní plti. Vodný kanál od píly **p2** pokračoval poľami poblíž ľavej strany Váhu až ku Hornému Hrádku (teraz Maši), kde bol cez drevený žlab ponad Váh zaústený do vodného kanála idúceho ku vysokej peci (Hochofen) železiarne **z2**. Číže vodný kanál pre železiareň už nebol napojený na Váh hneď povýše Maše, ale kvôli vylepšeniu spádových a prietokových pomerov za účelom zvýšenia vodnej sily pôsobiacej na vodné kolesá bral vodu až z Bocianky pod Kráľovou Lehotou na Šmýkanci. Kvôli robotníkom a povozníkom vznikli dve komorské krčmy, krčma **k1** na Šmýkanci pri píle **p2** a krčma **k2** pod Košovcom (v mieste terajšieho motorestu Liptovská koliba).

Hrádcké komorské panstvo postavilo v rokoch 1804 - 1805 povýše Liptovského Hrádku pod hradsťou cestou Liptovský Hrádok - Kráľova Lehota cisársko-kráľovskú zbrojovku (Kaiserlich-königlich Genvehrfabrik) na výrobu pechotných pušiek, husárskych karabín a pištolí. Pri jej výstavbe pomáhalo 300 vojakov cisársko-kráľovskej armády. Bola to jediná továreň tohto druhu v Uhorsku. Zbrojovka pozostávala zo 4 dielni, ktoré sú na mape označené skríženými šablami a my sme ich označili ako **f1**, **f2**, **f3** a **f4**. Dielne zbrojovky boli z bezpečnostných dôvodov od seba vzdialené a pracovalo v nich okolo 100 robotníkov. Podľa týchto dielni dostala lokalita pomenovanie Vyšné a Nižné Fabriky. V každej dielni boli 2 vyťahovacie buchary, 2 zväracie buchary, 4 vrtacie stroje a 2 brúsne stroje, poháňané vodnými kolesami osadenými na vodnom kanáli, ktorý sa tiahol pozdĺž dielni. Vodný kanál odbočoval z Váhu niečo povýše terajšieho železničného mosta a späť do Váhu vyúsťoval až v mieste terajšej hrádockej píly. Rudu vyťaženú v kráľovských baniach patriacich hrádockému komorskému panstvu, vytavili vo vysokej peci na Maši a tam ju v kováčňi buchami vykovali do výpalného valca 3 palce širokého a 2,5 palca dlhého. Výpalné valce preniesli do dielni zbrojovky. Tam z výpalných valcov pribojníkmi a dierovacími trými vytvorili hlavne pušiek. Po hrubom opracovaní hlavne pušiek zvärali. Aby zväranie nebolo v žiadnom bode chybné, každá hlaveň bola zväraná 13 - 14 krát. Ďalej hlavne opracovávali vrtaním, vyťahovaním a brúsením. Všetky práce sa museli robiť podľa predpisu na výrobu zbraní, vydaného Vrchným požiarnym veliteľstvom vo Viedni, ináč sa výrobok považovali za nepodarky a tie išli na náklady robotníkov. Každý kus prehliadol majster a odovzdal ho vrchnému veliteľovi delostrelectva, ktorý mal dozor nad zastrelovaním vyrobených zbraní. Na jednu zastrelovaciu skúšku sa zobralo 122 kusov pechotných pušiek, ktoré nabili 86 % pušným prachom. Všetky pušky položili na železnú lavicu a pripevnili o priečny nosník. Dvere na skúšobni zavreli a určený delostrelec zapálil cez otvor v múre pušný prach nasýpaný v žliabku tiahnucom sa naprieč popod pušky. Spoločný výstrel zo 122 hlavni sa podobal hrmeniu kanónov a zem sa pod nohami zatrasla. Vystrelené gule hľadali v nahromadenej kope piesku a znova ich použili. Pri zastrelovaní husárskych karabín bolo nebezpečenstvo väčšie. Keďže mali

Králova Lehota na mape z roku 1823

kratšie hlavne, dali sa upevniť na železnej lavici o drevené brvno len v ich strede a preto sa mohli nakloniť do bokov a rozstrielať bočné múry budovy. Po zastrešovacích skúškach bola každá hlaveň prezretá. Aj ten najmenší úlomok, alebo nepatrná ryha, boli dôvodom na jej vyradenie. Práca v dielňach však bola taká kvalitná, že po skúšobných strelbách sa z 3 000 kusov sotva našlo 25 hlavni, ktoré museli vyradiť ako nepodarky. Hotové zbrane odvážali na pltiach dolu Váhom do Serede, potom vozi cez Bratislavu do Viedne. Ročná produkcia zbrani bola 24 tisíc kusov. Neskoršie zbrojovku premenili na železiarske dielne.

F. Bizub

Spoločenská rubrika

III. štvrťrok 2012

Narodili sa: Ján Kunák 24. 7. 2012, Patrícia Zubajová 18. 9. 2012

Jubileá: **55 rokov** Samuel Lehotský 8. 9. 1957 (č.d. 222) Libor Lehotský 20. 9. 1957 (č.d. 22)

65 rokov Janka Sadloňová 3. 8. 1947, Peter Lehotský 5. 8. 1947 (č.d. 119)

70 rokov Pavel Lehotský 3. 7. 1942 (č.d. 31)

Dagmar Žiškova, pracovníčka OcÚ Kr. Lehota

Kráľovlehotské výročia v roku 2013

1. 1. 1993 Vznikol samostatný zvrchovaný štát Slovenská republika – 20. výročie.
27. 1. 1923 Narodila sa v Kráľovej Lehote spisovateľka Krista Bendová – 90. výročie.
30. 9. 1983 Bola daná do trvalej prevádzky Prečerpávacia vodná elektrárň Čierny Váh – 30. výročie.
26. 10. 1923 Vznikol v Kráľovej Lehote Včelársky spolok, ktorý združoval včelárov z 23 obcí a osád horného Liptova – 90. výročie.
- 863 Prišli na dnešné územie Slovenska vierozvestcovia Konštantín (Cyril) a Metod, ktorí ku slovenskej hovorovej reči našich predkov zostavili slovenské písmo – 1 150. výročie.
- 1563 Prvá písomná zmienka o škole v Hybiach, do ktorej chodili aj deti z Kráľovej Lehoty – 450. výročie.
- 1783 Evanjelici z Kráľovej Lehoty si založili samostatný cirkevný zbor – 230. výročie.
- 1803 Postavilo hrádocké komorské panstvo v osade Čierny Váh katolícky kostol Najsvätejšej Trojice – 210. výročie.
- 1813 Bola postavená hlavná cesta (teraz hlavná cesta I/18) z Liptovského Hrádku cez Červený Kút do Hýb – 200. výročie.
- 1943 Dokončili stavbu štátnej cesty Kráľova Lehota – Brezno v úseku od Čertovice po Brezno – 70. výročie.

F. Bizub

KRÁĽOVA LEHOTA, obecný časopis. Vychádza štvrťročne. Vydáva Obecný úrad Kráľova Lehota.

Redakčná rada: Vladimír Kaprini, Jozef Lesák, Mgr. Erika Šteučeková, Dagmar Žiškova.

Redaktor: František Bizub, 032 33 Kráľova Lehota 164, tel.: 0907 652406, e-mail: bizubf@mag-net.sk

Tlač: REPROservis – DTP štúdio & tlačiareň, Liptovský Mikuláš.

Náklad: 230 kusov.